

Nr 5.

Ankom till riksdagens kansli den 18 februari 1915 kl. 3.30 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av väckt motion angående stämpelfrihet för missiv för predikoprovs avläggande.

(1:a avd.)

Närvarande: herrar K. G. Karlsson, Hammarström, frih. C. J. Beck-Friis, Ollas A. Ericsson, Lyckholm, Antonsson, Bergström, frih. Fleming, Bäckström, frih. Palmstierna, Jespersen, Röing, Jeansson i Kalmar, K. A. Nilson, Månsson, Berg i Staby, Karlsson i Fjäl, Holmström, von Hofsten och Johansson i Uppmälby.

I en inom första kammaren av herr *Meurling* väckt motion, nr 24, vilken hänvisats till bevillningsutskottet, har hemställts, »att riksdagen må besluta, att missiv för predikoprovs avläggande må få bliva fritt från stämpelavgift».

Beträffande motiveringen för detta förslag hänvisas till motionen.

Då en prästerlig tjänst, som skall tillsättas efter val, blivit ledig, har det domkapitel, under vilket tjänsten lyder, att uppgöra förslag till tjänstens besättande ävensom att göra de tillägg eller ändringar i förslaget, som på grund av att fjärde provpredikant blivit kallad eller av annan anledning kunna påkallas. I regel åligger det de präster, som domkapitlet härvid uppför på förslag, att var på sin dag provpredika i vederbörande församlings kyrka eller en av dess kyrkor. Domkapitlet har fördenskull att för varje provpredikant utfärda ett så kallat missiv till predikoprovets avläggande på därtill utsatt tid och ort (se § 4 i kungl. stadgan den 9 december 1910 angående prästval).

Gällande bestämmelser.

Med erinran att berörda missiv enligt gällande stämpelförordning skola beläggas med en stämpel av två kronor har nu motionären, under

Motionen.

Bihang till riksdagens protokoll 1915. 7 saml. 4 häft. (Nr 5—6.)

1

hänvisning till vad billigheten gentemot det obefordrade prästerskapet syntes kräva, yrkat, att omförmälda missiv måtte bliva fria från stämpel.

Historik.

Enligt ett vid 1851 års riksdag av prästeståndets enskilda utskotts lagavdelning avgivet betänkande (nr 6) rörande förslag till expeditionstaxa för domkapitlen i riket hade missiv för predikoprovs avläggande förut i allmänhet expedierats mot lösen av antingen 42 skilling banko såsom domar eller 30 skilling banko såsom resolutioner. Då ifrågasvarande missiv rätteligen borde utgivas i form av utdrag ur konsistoriets protokoll, hemställde emellertid avdelningen, att lösen för missiven måtte utgå med samma belopp som för protokollsutdrag eller med 36 skilling banko. Vad avdelningen sålunda föreslagit, upptogs i den av Kungl. Maj:t den 31 oktober 1851 utfärdade »Taxa å expeditionslösen vid domkapitlen i riket». Berörda taxa upphävdes sedermera i vissa delar genom kungl. förordningen den 7 december 1883 angående expeditionslösen. Jämlikt nämnda förordning skulle lösen för missiv för predikoprovs avläggande utgå med två kronor.

I sammanhang med beslut vid 1902 års riksdag, att statsverket skulle vidkännas väsentligt ökade utgifter för avlöandet av de eklestastiska konsistoriernas tjänstemän och betjänte, bestämdes bland annat, att en del av de vid sidan av statsmedel dittills såsom avlöningsförmåner för konsistoriernas personal tillgängliga inkomster skulle indragas till statsverket. Den till konsistorierna utgående lösen, som part utan särskild begäran författningsenligt varit skyldig att erlägga, skulle sålunda enligt riksdagens beslut förbehållas statsverket och utgå i form av stämpelavgift. I anslutning härtill upphävdes av Kungl. Maj:t förordningen angående expeditionslösen uti erforderliga delar och infördes i stället genom en kungl. kungörelse av den 13 juni 1902 stämpelavgifter:

för betyg över avlagt kunskapsprov till belopp, motsvarande den lösen, som dittills utgått för sådant betyg, med 3 kronor	
för <i>missiv för predikoprovs avläggande</i> till belopp, motsvarande för dylik handling dittills utgående lösen, med	2 »
för prästebrev till belopp, motsvarande sammanlagda summan av för sådant brev dittills utgående lösen och stämpelavgift, med.....	4 »
för skiljobrev i äktenskap eller trolovning till belopp, motsvarande sammanlagda summan av för sådant brev dittills utgående lösen och stämpelavgift, med	7 »

för stämning till belopp, motsvarande sammanlagda summan av för dylik handling dittills utgående lösen och stämpelavgift, med..... 2 kronor.

I den stämpelförordning, som trätt i kraft den 1 januari innevarande år, upptagas ifrågavarande stämpelavgifter med samma belopp som de ovan nämnda.

Av den nu lämnade redogörelsen har framgått, att stämpelavgiften för missiv för predikoprovs avläggande tillkommit såsom ett vederlag åt statsverket för de ökade kostnader, detsamma påfördes vid 1902 års löneroglering för vissa ecklesiastika tjänst innehavare. Redan denna omständighet kan vara ägnad att i sin mån väcka betänkligheter mot borttagandet av nämnda stämpelavgift. Det har vidare framgått, att statsverket vid det åsyftade tillfället erhöi vederlag jämväl i andra nyinförda stämpelavgifter. Med anledning därav lär en prövning av motionärens förslag icke böra genomföras utan att undersökningen riktas på den i motionen avsedda stämpelavgiften i dess samband med sistnämnda, samtidigt tillkomna avgifter. Jämväl andra i gällande stämpelförordning upptagna avgifter kunna till äventyrs finnas äga beröringspunkter i ett eller annat hänseende med den nu ifrågavarande.

*Utskottets
yttrande.*

Utskottet har sålunda ansett, att bedömandet av motionärens förslag icke kan ske enbart ur de synpunkter, som av motionären framhållits, utan att därvid måste tagas hänsyn jämväl till det sammanhang, den avsedda bestämmelsen kan äga med andra punkter i stämpelförordningen.

Vid nu angivna förhållanden har utskottet ansett sig i den föreliggande motionen icke hava tillräcklig anledning att tillstyrka någon ändring i gällande stämpelförordning.

I anslutning till vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att herr Meurlings förevarande motion, I: 24, angående stämpelfrihet för missiv för predikoprovs avläggande, icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 18 februari 1915.

På bevillningsutskottets vägnar:

K. G. KARLSSON.

Reservation:

av herr *Röing*, som ansett att utskottet bort tillstyrka bifall till motionen.
